

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Syntagma Iuris || Vniversi, Atqve Legvm || Pene Omnivm
Gentivm, Et || Rervm Pvblicarvm Præcipvarvm,||**

Grégoire, Pierre

Francofurti ad Mœnum, M.D.XCIX.

VD16 VD16 G 2999

15 de Peculio castrensi.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-97739](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-97739)

- 2 *Caelia virgo obfus fugiens hostibus redacta.*
- 3 *Obsides pro fide rapti a dantibus puniti morte.*

Obsides ¶ ad soluendam inimicorum seu hostium obsidionem dantur, & ad fœdera sancita firmanda, vel in fidei pignus. Proinde & istorum cognitio, & iura ad militiam pertinere mihi videntur: & in potestatem eorum, quibus dantur, transeunt. & ita inter captiuos & subditos potestati hostium esse eos apparet. Sicuti Martianus ex Commodi rescripto ait. *Obsidum bona in obsidione quaesita. sicut captiuorum, scilicet decedentium, omnino in fiscum esse cogenda, L. diuus Commodus. 31. de iure fisci. lib. 49. P. tit. 14. Ut nec de his testari possint, P. l. obsides. 11. de testament. lib. 28. P. tit. 1. Sicut nec qui apud hostes sunt, Caius in l. eius qui apud hostes. 8. eod. titu. de testam. P. nisi vel impetrauerint hoc beneficium expresse a principe, d. l. obsides, vel vsum togæ Romanæ, vel nisi cuius adscripti fuerint, Martia. in l. sed et si accepto vsu. l. 3. de iure fisci, in P. At de tinentur hodie obsides inter principes ciuitateque Christianorum, non tanquam serui, cum liberi homines pignori obligari non possint, l. qui flos, que res pigno. obligari non possunt, C. l. labor. de pigno. apud Grego. cum sim. sed vt eorum periculo & custodia compellantur, qui eos dederunt fidem datam præstare. Quod & iure pontificio probatum est, ca. exposta, ca. 11. de arbit. l. 1. Decret. tit. 43. ex rescripto, de iur. iur. & ibi Panorm. can. vt pridem. 23. g. fin. quod pertinet ad ius retentionis, sine libertatis & status diminutione. Quamuis seruituti accedat, non posse e loco certo liberare abire, l. 3. de libero homi. ex bi. P. potissimum dum consensus obsidis accessit, qui se ad id obligauit, & ob quem postea inuitus detineri potest, vt fides impleratur. Ioan. Faber. in §. fin. de iure personarum, Guido Pape. dec. 61.*

¶ Quamobrem ¶ repetita & restituta est Caelia virgo nobilis Po: sena: quæ clam ad suos transfugerat: quia pignore pacis adempto, fœdus violatum videretur, Liu. li. 1. deca. 1. Plinius li. de vris illustribus. ¶ Et ¶ verum nihilominus est, obsides luere delictam eorum, qui pro fide eos dederunt, si fidem ruperint: vt Romæ, postquam Volsci bellum integrarunt, trecenti antea dati pacis obsides, ab Appio Claudio in forum adducti. Spectante & approbante populo virgines cæsi. securi percussu in illi sunt, Dionys. Halicar. lib. 6.

De Negotiis & Priuilegiis militum. Cap. 14.

- 1 *Miles qua bona in prouinciis, in quibus militat, possunt acquirere.*
 - 2 *Equus militaris extra prouinciã militarem non mittendus, eo.*
 - 3 *Miles non debet exercere artem ludicram.*
- N**egotia ¶ quædam militibus vetita sunt, quæ paganis tamen concessa sunt: & rursus quædam singulari iure illis tributa, quæ non conceduntur paganis. Vetatur itaque militibus, primum ne prædia in prouinciis, in quibus militat, comparent, et si alibi possint acquirere, Martian. in l. milites. 9. & in l. milites agrorum. 13. de re m. lita. in P. non licet. & l. qui officii, de contrab. m. tio. Præterquam in prouincia, si paterna eorum fiscus distrahatur, d. l. milites. 9. & l. auferretur, §. quod a præside, de iure fisci, P. l. filius, de in offi. testa. P. Item & domum licet inibi in punie emere, cum cesset in ea ratio, cur prædia comparare non possint: ne cultura studio militia sua auocentur, d. l. milites agrorum. 13. Quo fit etiam, vt nec locare prædia possint, l. milites. C. loca, parçissimè eis commeatu detur, nec militarem equum extra prouinciã ducere permittatur, nec ad opus priuatum, piscatum, venatum miles sic mittendus, &c. l. officium. 12. §. patronus, de re mil. in P. Et Gratianus Imperator, colonos militare vetat, prohibet & iis, qui castrensis stipendiis otia quæta meruerunt, iam veteranis constitutis, tela in vsum vomeris ligonisque conuertere, l. si de mancipia, & colo patrimonial. um & saltu in tum, & c. l. 11. C. tit. 6. 2. l. milites. 15. de re mil. l. 12. C. Non debet miles ciuitatis curas arripere, alioquin priuilegiis omnibus militaribus nudatur, l. militares. 16. de re mil. l. 12. C. qualia sunt munera personalia, quæ illis inhihentur, d. l. milites. 15. de re mil. l. 15. C. l. armata, qui petant tutor. C.
- ¶ Militem ¶ qui artem ludicram fecerit, vel in seruitutem venire se passus est, capite puniendum Menander scripsit, teste Marcello in l. quædam de licta. 14. de pen. l. 48. P. tit. 19.

De Peculio Castrensi. Cap. 15.

- 1 *Peculium castrense quid.*
- 2 *Peculii castrensis mobilia non etiam immobilia sunt.*
- 3 *Peculio castrensi quæ annumerantur, eod.*
- 3 *Peculium castrense nullo modo quaritur patri, nec quali castren-*

se. nec venit in collationem.

4 *Peculii castrensis, vel quasi actio, & dispositio ad filium, fa. perinet non ad patrem.*

- 5 *Testari potest filius fam. de peculio castrensi, vel quasi.*
- 6 *Peculium castrense quomodo ab intestato ad patrem pertinet.*

Quæ ¶ singulari iure concessa militibus sunt, priuilegia dicuntur, personis & rebus indulta, & personis & actibus eorum simul. In rebus, singulare est peculium castrense, nempe id omne, quod a parentibus vel cognatis filiofamilias in militia degenti donatum est, vel quod ipse filiusfamil. in militia ab aliis acquisiuit, quod nisi militaret acquisiturus non esset. Pompo. in l. castrense. 11. de castren. pecul. l. 49. P. tit. 17. l. 1. de castren. pecul. lib. 12. C. tit. 37. ¶ Verum ¶ hic obseruandum est donata a patre ita demum in peculium castrense filiofamil. militis fore, si mobilia sunt, vel ex mobilibus comparata, non autem si prædia vel alia immobilia occasione quamuis militia donentur, d. l. 1. C. de castren. pecul. l. si filius, C. fam. l. erciscum. Item nec alia quæ aliunde, & alia occasione filiofamilias adueniunt, vt hereditas matris, & alia quæ acquisiturus esset sine militia, d. l. 1. de castren. pecul. C. dicit leg. castrense. eodem in P. ea enim castrensis non sunt, neque quæ vxor dederit filiofamilias militi, non tamen militia causa, l. si militi. 6. & l. si forte. 8. eod. tit. contra, si quid eidem dederit legaueritve, contemplatione militia, d. l. si militi. & l. si forte. & l. diuus Adrianus. eod. tit. Idipsum in alio instituentem militem filium, vel ei donante perpendendum est, vt si contemplatione militiae fiant tantum, & in militia tempore iuris peculii castrensis sint, non aliter, sed sint alterius peculii, l. 4. de castren. pecul. lib. 12. & C. l. miles. 5. l. hereditate. 19. l. pater militi. 15. & l. adtem filiofam. 16. & l. 1. fam. l. erciscum. l. 3. C. tit. 56. Fiunt & emta ex peculio castrensi, id est, eius pecunia, eiusdem conditionis, cuius sunt castrensis, l. 1. §. fin. de castren. pecul. lib. 12. C. l. 3. eo. tit. in P. vt res succedat in locum pretii fauore militiae, vt in quibusdam aliis, l. si vt proponis, de rei vind. C. non tamen omnibus, l. si extra, eo. tit. ¶ Peculii ¶ castrensis singulare est, vt cum filiofamilias propter militiam non liberetur a patria potestate, l. 3. de castren. pecul. lib. 12. C. & idcirco videatur patri omnia, saltem quod ad vsum fructum pertinet, quære, l. cum oportet. de bonis qua l. ber. cum sim. l. placet. de acquirend. possess. in P. §. 1. per quas person. nob. acquir. nihilominus tamen castrense illi proprium & præcipuum est peculium, & a patris iure omnino liberum, & ea quæ detulit in militiam concedente patre, l. 4. de castren. pecul. in P. & l. ex nota. 10. eo. l. 3. C. eod. tit. l. cum oportet. 6. §. exceptis. de bonis qua l. ber. lib. 6. C. titu. 60. nouilla consti. 22. §. quoniam vero semel, nec pater enim in adoptionem dando alii, nec in familia retinendo vel emancipando ei auferre peculium potest, l. pater qui dat. 12. de castren. pecul. in P. Neque patris creditores id vendere, vel aliter inquietare possunt: nec patre mortuo cum fratribus id commune est, §. ex hoc intelligere, quibus non est perm. ssum facere testament. lib. 2. Institui. titu. 12. id est, non confertur cum sui cessione patris: nec quasi castrense, l. si licet. 12. & l. fin. de collat. lib. 6. C. titu. 20. l. 1. §. nec castrense, de collatio. bonor. in P. Vt non possit pater filii familias militis seruum, qui in eius peculio est, manumittere testamento, vel ei libertatem legare efficaciter, nisi forsan filius ante patrem mortuus, patrem fecerit heredem, vel ab intestato ad eum peruenerit filii castrense peculium, Martia. in l. ex castrensi. 18. Tryphon. l. hereditate. 19. §. pater. & l. fin. de castren. pecul. in P. ¶ Habet ¶ itaque actionem periculationem que castrensiu rerum semper filius, etiam inuito patre: & quamuis pater familias militiae tempore, postea se arrogandum dederit, l. 4. §. 1. & l. fin. de castren. pecul. in P. imo & contra patrem agit, l. si qui vxore, de iuri. in P. l. Imperator. ad senat. Trebellia. & tunc voluntate patris alienat, d. l. de castren. pecul. lib. 12. C. Et si quid seruus peculii quarit vel stipulatur non patri, sed filiofamilias, cuius est peculium, acquirit, l. pater militi. §. si seruus. eod. In summa Iuuenalis priuilegium hoc militum his versibus abfoluit, Iuuenalis Satyra final.

*Solis prætere a testandi militibus ius
Vno patre datur: Nam quæ sunt parta labore
Militia, placuit non esse in corpore census.
Omne tunc cuius regimem pater.*

¶ Disponit ¶ namque filiusfamil. de peculio castrensi vel quasi castrensi testamento, vel vltima alia voluntate, l. 1. quib. non est perm. ssum. fac. testam. ap. Insti. in. lib. 2. Insti. tit. 12. l. penult. & l. qui test. fac. poss. lib. 6. Cod. tit. 12. l. fin. de in offi. testam. C. & iure communi post militiam, & iure singulari militari, tanquam de propriis bonis & patrimonio, l. pater qui castren. 17. §. pater, de castrensi pecul. ¶ Si

¶ Si tamen intestatus decedat, pater peculium castrense filii familiae retinet, non tanquam hereditatem, sed tanquam peculiū: quod si testatus sit, ad heredem, vt hereditas pertinet. l. 2. de castren. pec. in P. l. proponatur, 9. eo. P. l. intelligis, 5. C. eo. tit. S. tamen filius. heres fuit aliterius, pater qui ab intestato retinet peculiū, illi heres sic vt filio. l. 1. eo. in P. Et in casu, quo in les filius familiae, reculauerit aditionem hereditatis, que ei ex castrensisbus occasio- nibus veniat, datur patri ad eundem licentia, vt ad illū perueniat ple- no iure, cum domino & usufructu, ac si pater fuisset ab initio he- res institutus, cum oneribus. l. si. §. similis, modo, de bon. qua. liberis, lib. 6. tit. 60. Peculium ita vt iure pristino apud patrem remanet, & acquisitiones quoque iacente hereditate a seruo peculiari fa- ctæ. l. filius familiae, 1. 4. eo. tit. P. Tenetur tamen pater, qui castrense peculiū intestati filii retinet, res alienam intra modum eius, & annum vtilem iure pretorio soluere. Et si testamento heres scri- batur, perpetuo ciuilitur vt heres continetur. l. pater qui castren- se, 17. §. l. 2. §. l. proponatur, eo. tit. P. l. filius. ad l. Corn. de fia. in P. Sicut & alia priuilegia, que militibus, aliis etiam quam filiis familiae concessa sunt circa testandi priuilegium, de quibus interim videan- dus Azo in summa, tit. de milit. testa. in C. non autem suo loco alibi in testamentis, Deo iuuante, agemus de illis.

De Priuilegiis personis militum concessis, & ve- teranis. CAP. 16.

- 1 Priuilegia personalia militum.
- 2 Ignorantia iuris excusat militem.
- 3 Militum iniuria agere videlicet.
- 4 Militia paterna filius data.
- 5 Veteranorum militum priuilegia, & immunitates.
- 6 Veterani ex quibus causis amittunt priuilegia.
- 7 In iuriarum causis per procuratorem ab illis scribis tractatur.
- 8 Pactum de futura successione inter nobiles validum.
- 9 Militarium priuilegiorum ratio.

¶ Priuilegia personis militum quoque concessa sunt, quorum aliqua accipere, nempe, vt iuris ignorantia, vel error in exceptio- ne, suo loco proponenda, & omnia a milite ante sententiam, res- titutionem habeat in integrum. l. de iur. & fact. ignor. lib. 1. C. tit. 21. In aliis etiam a iure inductis solemnitatibus, militiae munus releuat: cum magis milites arma, quam iura scire expediat. l. in C. de iur. delib. lib. 6. ¶ Aliud tamen militiae priuilegium apud Iuena- lem. Satyr. 16.

Commoda, inquit, tractemus, primum communia, quorum
Haud minimum illud erit, ne te pulsare rogatus
Audeat, excusos pratori ostendere dentes,
Et nigram in facie tumidis humoribus offam, &c.

¶ Filius principiariorum paternam sequuntur conditionem: & filii qui ex officialibus nati sunt, in parentum militiae vocantur. l. 1. §. 2. de filijs official. militarium, qui in bello moriantur, lib. 1. C. tit. 48. ¶ Veteranis tamen immunitates concessæ onerum & munerū in vniuersis locis ciuilibus, & operum publicorum, collationum, & vectigalium, que in nudanis præbentur, l. 1. de veteran. lib. 1. 2. C. tit. 47. 2. de priuileg. veteran. lib. 49. P. tit. 18. vt nec volentibus per- mittatur, nec in iuri militare cogantur. l. in C. eo. C. de veteran. nul- lis iniuriis incongruis pulsentur, l. prouidentiam, 2. eo. C. de vetera. sepententur a ceteris in pœnis, vt non dentur ad bestias, nec fustib. cadantur. l. 1. §. 3. de priuileg. veteran. lib. 49. P. tit. 18. Veteranis & liberis eorum, idem habetur honor qui & decurionibus. l. 3. de priuileg. veteran. A nauium fabrica exculantur, non constituuntur exactores tributorum, l. in eo. tit. si tamen veterani fide passii sunt in ordinem decurionum legi, ex consensu illorum tacito, munerib. fungi cogantur. d. l. in de priuileg. decur. l. voluntarie, C. de excus. tit. l. 2. C. de iis qui sponte muner a subeunt, l. pen. si de vacat munerum, in P. Quod si allecti in ordinem non sunt, sed sponte aliquod munus suscipiant ciuitatis, ex eo ad alia cogi subeunda non debent. l. 2. de priuileg. veteran. in P. l. 3. C. de iis qui sponte muner a subeunt. S. b- eunt autem veterani vectigal. a, & patrimonij onera solenniter, d. l. 2. §. si de priuileg. veteran. P. l. 2. §. 3. de munerib. patri. C. veluti viae ster- nenda, & angariationis nauium. l. via, 4. de priuileg. veteran. in P. ¶ Amittunt tamen priuilegia veterani, si latrocinij sese dediderunt. l. 1. de veteran. lib. 1. 2. C. ¶ Fautetur tamen nobilitati maxime, quando il- lustres viri inde sunt, & quando militant vt neq. iudicio, in causis iniuriarum, cogantur ad esse, sed possunt per procuratorem litē exercere. l. si de iur. lib. 9. C. tit. 36. l. quicunq. iuncta authent. seg. de 7 honor. C. l. quoties, de dignit. lib. 12. C. ¶ Possunt tamen pacta heredita- tem suam donare inter viuos, licet in paganis imperetur pacta

de ea. l. licet, C. de pact. vide de hoc Nicol. Boer. decif. 204. nu. 4. §. 5. ¶ Et tamen certe, dum res & status militaris ad verum reducit, vix a- lia personæ mihi videntur priuilegiis, aut maiori commiseratio- ne dignæ, siue boni sint, siue mali milites ob eorum vsum: imo & peiores & truculentiores huic muneri meliores, & est in vni- uersis, inquit Philemon comicus, vt habetur in sententiis comicor. ¶ Quisquis de re legia, in vniuersis rebus, id est, o miles non homo, qui paciferis

Quemadmodum victima, vt cum tempus fuerit immoleris.
Et incitandi priuilegiis sunt mortem oppetere, quam omnes nat- uraliter refugunt. Ecce vita & morte sceleratorum priuilegiata bo- norum hominum, salus & bona cum modico detrimento conser- uantur. Sicut & boni & strenui pariter milites, qui pro repu- blicæ salute occupati, merito priuilegiis honorantur, vt bene me- riti, alii ad bene mere dum eisdem allecti.

De Priuilegiis militum circa illorum iudicia.

CAP. 17.

- 1 Milites coram suis ducebus conueniendi.
- 2 Magisteria dignitatis in iudicio eod.
- 3 Iurisdictio magistrorum in milites quatenus extendatur.

¶ Statuit Justinianus milites conueniri, tam in causis ciuilibus, quam criminalibus coram ducebus iuris, in l. in cum suis §. de ro- mil. lib. 12. C. tit. 36. duces & milites coram magistris potestate sic etiam ducebus iurisdictio concessa est, vt non immutatur magi- stris administrationis eius prouincia, vbi duces sunt, potestas, d. l. si de re milit. l. magistris, 6. de iuris. omn. iudic. C. lib. 3. tit. 13. l. 2. vbi quis de curiali vel cohortalis alia ve conditione conuenia. lib. 3. C. tit. 25. videlicet inter milites viros, & reum militarem aut ci- uiliam quaestionum. d. l. magistris, Cum miles, nisi a suo iudice coerceri non possit.

Legibus antiquis castrorum, & more Camilli
Seruato, miles ne vllum litiget extra.
Et procul a signis, Iustissima centurionum.
Cognitio est regitur de milite, &c. Iuuenal. in Satyr. 16.

Sic officium regentis exercitum, in obseruanda, sicut in regenda militari disciplina versatur, inque delictis secundum suæ auctorita- tis modum castigandis. l. officium, 12. in prin. §. si de re milit. in P.

¶ Quo tamen sit iurisdictio magistris, vel militaris, tum maxime in milites solummodo locum habeat, quando de crimine milita- ri quaestio est contra militem. In alio autem communi crimine, placuit distinctionem adhiberi, vt si illud atroc sit, iudex eius loci, i quo miles deliquit, habeat cognitionem & coercionem: si autem leue, vel mediocriter, habeat tantum notionem, remittat autem coercionem ad magistrum militum. gl. in d. l. magistris, per l. si in fine, de accusat. in P. §. l. in prin. de re milit. lib. 12. C. argumens §. pen. ut clericus apud proprios episcop. in authent. text. in l. 1. 2. §. 4. de offic. magistris milit. lib. 1. C. tit. 32. Saucerunt quoque Theodosius & Valentinianus CC. milites armate militiae, cum in militia sunt, vel in commatu legitimo, posse vti pro ciuilibus negotiis fieri præ- scriptione, non autem inermis militiae milites, si conueniatur pro publicis functionibus, vel priuatis negotiationibus. l. vniuersa, in quib. casus militum fore præscript. vti non poss. lib. 3. C. tit. 25. l. 3. de offic. ma- gistris milit. C. que militibus armatis interdixit sunt. l. si. C. loca. §. tit. negotiatione milit. lib. 1. 2. C. Ex constitutione regis Galliarum Caro- li V. vetitum est, ne pœdente tempore hostilis belli tunc vrgen- tis, quisquam nobilis aut ignobilis, alteri vel mutuo sibi bellum mouerent, clam aut aperto Marte: atque decretum in huiusmodi, inquietos iudices locorū, puta fenelcharcos vel iudices, sus d- cere posse, & armata manu compescere. constit. Carol. P. art. 9. in primis. Franciscus I. huius nominis rex Gall. statuit quoque, vt si- pendij suis contenti viuant milites: etiam equites, ademitque vrgen- tiam ne in oppida frumentandi causa exirent, ne quicquam ab his caperent, neve victum inde extorquerent gratis, & si com- perti fuerint ita prædas vel concutiones agere, notionem & coer- citionem primum concedit lacunculorib. marchariorum, & demum illis vindictam distulantibus, iudicibus locorum ordi- nariis. al. o. donnance du Roy Francois premier. sur le fait de la guerre. art. 5. Theodosius & Valentinianus, apparitoris magistris et potestatis causam de statu, de curia vel officio cohortalis, vel de tribus vel functionibus ab eo debitis, in prouincia motam cor- ram rectorē prouinciae, per prouocationem suspensam, termi- nari debere a præfecto pretorio simul & magistro mi- litum, statuerunt. l. eo. casu. 33. de ap- pellat. lib. 7. C. tit. 62.

